

Villy Søvndal (SF):

I denne weekend skal der afholdes to vigtige møder vedrørende Afghanistans fremtid, dels i FN's Sikkerhedsråd, der mødes for at skaffe hjemmel til at indsende en FN-stabiliseringsstyrke, som i øvrigt er en udmøntning af aftalerne i Bonn fra den 5. december, dels er der i morgen, fredag, en konference i London, hvor sammensætningen af stabiliseringsstyrken skal fastlægges.

Danmark har en meget lang tradition for at være et af de lande, der internationalt bakker op bag FN. Bl.a. er det ofte blevet understreget af Danmark, at når den militære aktion var afsluttet, skulle FN spille den afgørende rolle i stabiliseringen og genopbygningen af Afghanistan.

På den baggrund er det fuldstændig uforståeligt, at den borgerlige regering i Danmark nu kaster sig ud i dette selvvalgte afghanske eventyr. Det undergraver FN, undergraver FN's autoritet og det oven i købet i den nuværende situation i Afghanistan. I den forbindelse vil jeg godt bede regeringen redegøre for, hvordan de andre EU-lande vil yde deres bidrag. Er det ikke korrekt, at de i stedet for satser på FN's stabiliseringsstyrke?

Hvad er så situationen i øvrigt i Afghanistan lige nu? Talebanerne har stort set opgivet den militære modstand bortset fra enkelte lommer. Det er der daglige bulletiner om, som man jo kan følge med i både i de danske og de udenlandske nyhedsmedier. Der er en politisk aftale, som vel er spinkel, om en overgangsregering.

Så er der i øvrigt fire forskellige grupperinger – mindst. Der er en FN-stabiliseringsstyrke. Det er den, der bliver vedtaget i London. Så er der en USA-ledet styrke med dansk deltagelse. Så er der en Nordalliance, der – for nu at sige det pænt – er en meget blandet forsamling, og så er der de feltherrer, der ikke vil acceptere Bonn-aftalen, f.eks. krigsherren Dostum, de etniske usbekeres leder.

Billedet er så broget, at det er meget uklogt ikke at putte FN i en helt afgørende situation. Det er skæbnsvangert, at FN ikke alene får tildelt den centrale rolle i forhold til den militære nødvendige tilstedeværelse, men også i forhold til stabilisering og genopbygning.

Jeg vil godt skære det her ud i pap: SF er ikke modstander af militær tilstedeværelse, tværtimod. Vi har sagt hele tiden, at når konflikten er afsluttet, skal FN ind – også gerne støttet op militært.

Kl. 18.10

Danmark vælger at deltage i en meget dyr indsats: 200 mio. kr. Samtidig lægger regeringen også i beslutningsforslaget op til et humanitært bidrag på 110 mio. kr. i år 2002 og så 100 mio. kr. de næste 4-5 år til en humanitær indsats.

De tal råber endnu en gang efter hinanden; bekræfter endnu en gang den her verdens gigantiske modsætningsforhold mellem viljen til militær indsats og viljen til humanitær indsats – og det oven i købet i et land, der er så sønderbombet, så mishandlet af borgerkrige og så mishandlet af et regime, som Afghanistan er det.

Jeg synes selv, situationen er for alvorlig til at gøre denne her debat til den store debat om de danske forsvarsudgifter, men der er ingen tvivl om, at regeringen på det her punkt har en underliggende dagsorden, som forsvarsministeren jo allerede meldte ud i weekenden, nemlig at øge de danske forsvarsudgifter.

Det er altså bemærkelsesværdigt, at den danske regerings lære af de afskyelige begivenheder den 11. september 2001 er at beskære ulands-hjælpen og samtidig tvinge de militære udgifter op. Tænk at have forstået så lidt af simple årsagssammenhænge.

Vi vil bruge udvalgsarbejdet til at få afklaret en stribe af spørgsmål, også en række spørgsmål, der vedrører sikkerheden for de soldater, vi sender ud, for uanset at vi agter at stemme imod det her afghanske eventyr, er det vores fælles pligt på bedste vis at beskytte de soldater, der sendes ud i en farlig militær operation.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre har hele vejen igennem støttet den internationale indsats mod terrorismen. Senest har vi givet regeringen tilsagn om at støtte et dansk militært bidrag i den internationale indsats mod terrornetværk i Afghanistan, hvis der var behov for det. Det tilsagn står vi ved. Derfor støtter Det Radikale Venstre beslutningsforslaget.

Men der er tale om en alvorlig beslutning. De danske styrker skal ifølge bemærkningerne kunne deltage i alle dele af den internationale koalitions fortsatte operationer. Og dette kan indebære danske specialstyrkers deltagelse i en egentlig nedkæmpelse af Al-Qaida-netværket og Taleban. De danske styrker vil derfor være udstyret med et robust mandat for magtanvendelse. Tilmed vurderes trusselsniveauet mod styrkerne på landjorden som værende højt.